

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

**Μουσειακή παρουσίαση του οικοδομικού προγράμματος του Αυτοκράτορα Αδριανού
για την Αθήνα του 2^{ου} αιώνα μ.Χ**

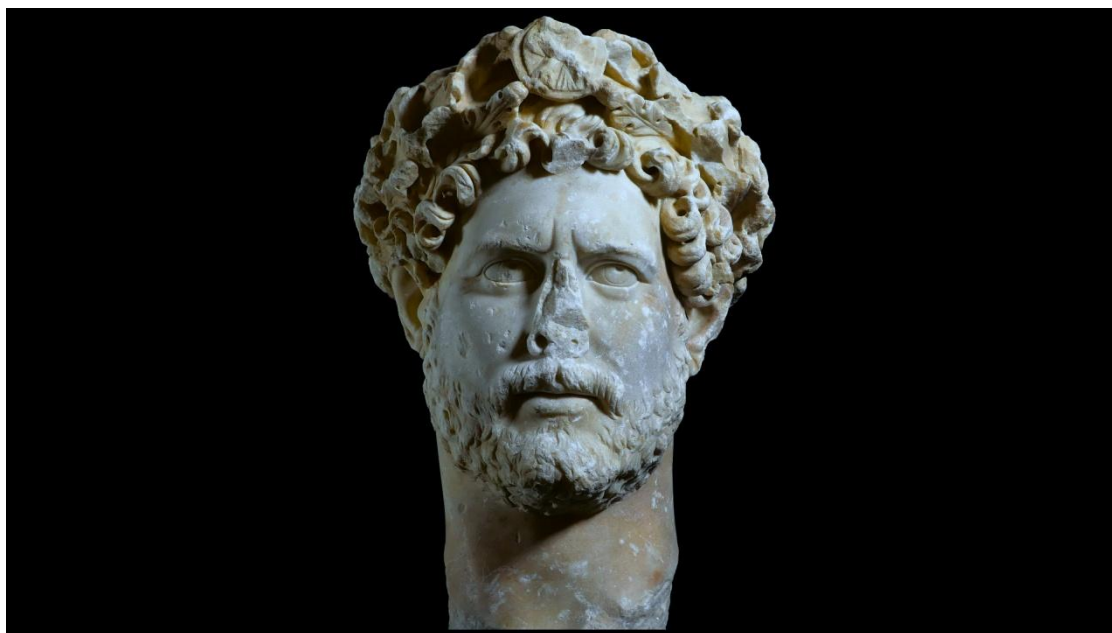
Μουσείο Ακρόπολης, Ισόγειο

Ελεύθερη πρόσβαση

Ώρες λειτουργίας του Μουσείου

15.1.2017 – 31.3.2017

1. Το 2017 συμπληρώνονται 1900 χρόνια από την άνοδο στο θρόνο του Αδριανού, του θαυμαστή και ευεργέτη της Αθήνας. Το Μουσείο της Ακρόπολης θυμίζει το τεράστιο πρόγραμμα του αυτοκράτορα που ανανέωσε τον αστικό ιστό της Αθήνας και σηματοδότησε την αναγέννηση των ελληνικών Γραμμάτων και Επιστημών στα χρόνια της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

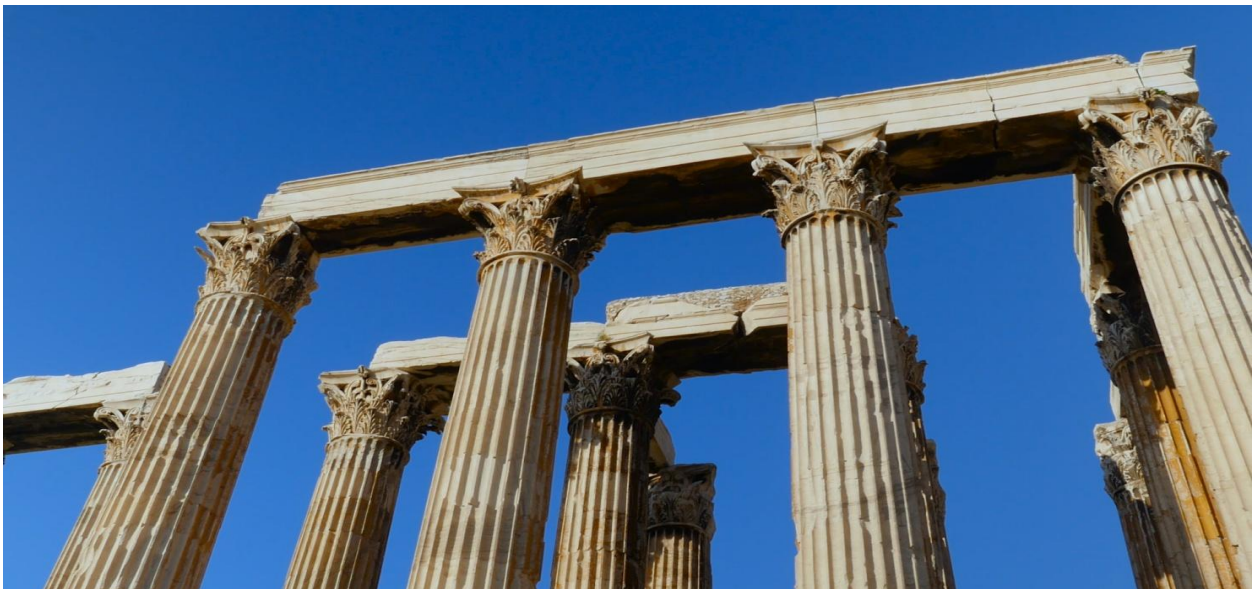

2. Πάνω στον αρχαίο δρόμο από την Ακρόπολη στο Ολυμπείο υψώθηκε μια διώροφη πύλη που έδειχνε το όριο ανάμεσα στην παλιά Αθήνα (την πόλη του Θησέα) και στη νέα πόλη (την πόλη του Αδριανού). Η αθηναϊκή Νεάπολη απλώνεται κάτω από το Ζάππειο και τον

Εθνικό Κήπο. Έως τώρα οι ανασκαφές έχουν εντοπίσει πολυτελείς επαύλεις, λουτρά και ένα γυμνάσιο.

3. Το 131/2 μ.Χ. σε μια λαμπρή τελετή ο Αδριανός εγκαινίασε στο πανάρχαιο τέμενος του Ολυμπίου Διός, το ναό του θεού που είχε αρχίσει να χτίζεται τον 6^ο αι. π.Χ αλλά ολοκληρώθηκε μόνο με την παροχή τεραστίων πιστώσεων από τον αυτοκράτορα. Ο γιγαντιαίος κορινθιακός ναός απέναντι από την Ακρόπολη ήταν διπλάσιος σε μέγεθος από τον Παρθενώνα και στο εσωτερικό του στήθηκε το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Διός.

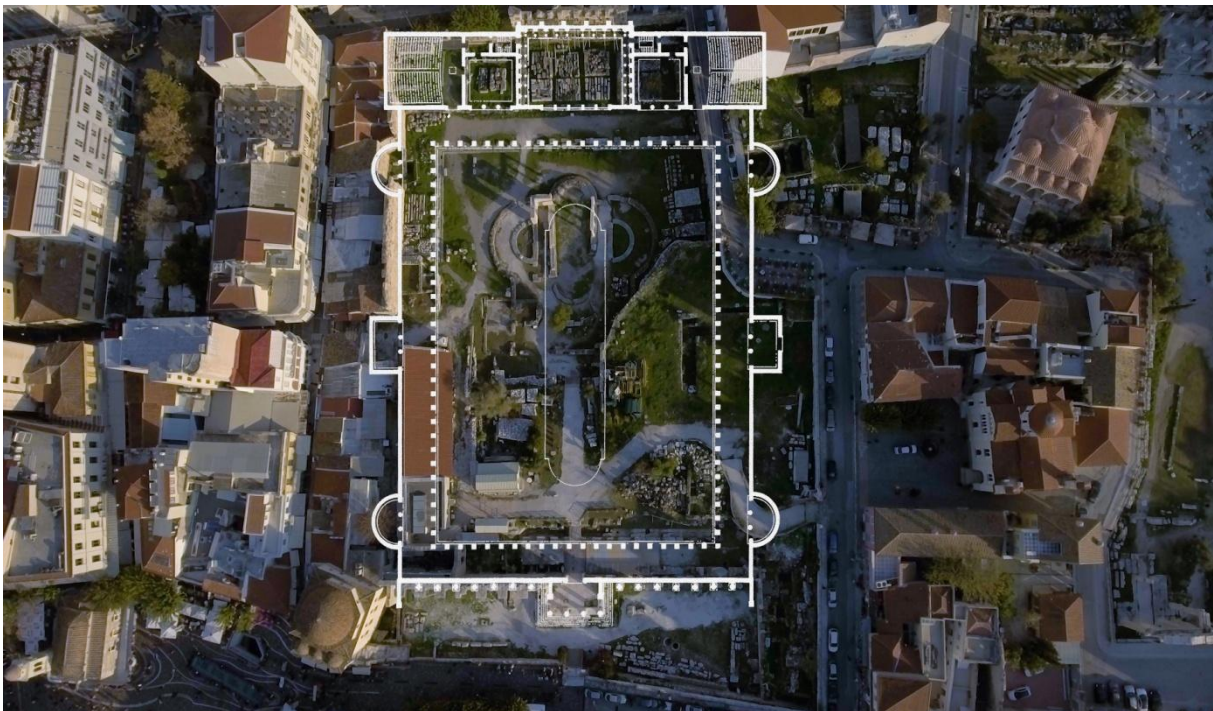

4. Το κτήριο του ναού με εμβαδό 5.000τ.μ περίπου ήταν ενταγμένο συμμετρικά μέσα σ' ένα ορθογώνιο περίβολο με περίμετρο 673 μέτρα. Κατά μήκος του περιβόλου ήταν στημένοι εκατοντάδες χάλκινοι αδριάντες του αυτοκράτορα αφιερωμένοι από τις ελληνικές πόλεις. Έξω από τη δυτική πλευρά του ναού δέσποζε ένα κολοσσιακό άγαλμα του αυτοκράτορα αφιερωμένο από την Αθήνα που κοίταζε προς την Ακρόπολη και ήταν ορατό από μακριά .

5. Προγραμματισμένα κάλεσε το 131/2μ.Χ ο Αδριανός τις ελληνικές πόλεις να μετάσχουν σ' ένα μόνιμο «Συνέδριον των Πανελλήνων» με έδρα την Αθήνα. Σκοπός αυτού του Πανελληνίου ήταν η αναβίωση της κλασικής Ελλάδας και η ενίσχυση του γοήτρου των Ελευσινιακών Μυστηρίων. Ο ίδιος ο αυτοκράτορας λατρεύτηκε ως Πανελλήνιος.

6. Ένα πολύ σημαντικό κτήριο του Αδριανού στην Αθήνα ήταν το Πάνθεον (θεοῖς τοῖς πᾶσιν ἰερόν κοινόν), όπου ήταν αναγεγραμμένες αναφορές για όλα τα ιερά κτήρια , τα αναθήματα και στις δωρεές του αυτοκράτορα προς τις πόλεις των Ελλήνων αλλά και των Βαρβάρων . Το Πάνθεον ταυτίστηκε με τα εντυπωσιακά ερείπια ενός τρίκλιτου ναού στην οδό Αδριανού στην Πλάκα.

7. Στην καρδιά της Αθήνας ανάμεσα στη Αγορά και την Ακρόπολη, έχτισε ο Αδριανός σε μια έκταση 10.000τ.μ το περίφημο συγκρότημα της Βιβλιοθήκης που διέθετε εκτός από το τριώροφο βιβλιοστάσιο, αναγνωστήρια, χώρους διδασκαλίας, στοές για φιλοσοφικούς περιπάτους, κήπους και τεχνητή λιμνούλα για αναψυχή. Στόχος του αυτοκράτορα ήταν να δημιουργήσει ένα χώρο πανεπιστημιακών σπουδών αντάξιο της φήμης της αρχαίας Αθήνας στα Γράμματα και τις Επιστήμες.

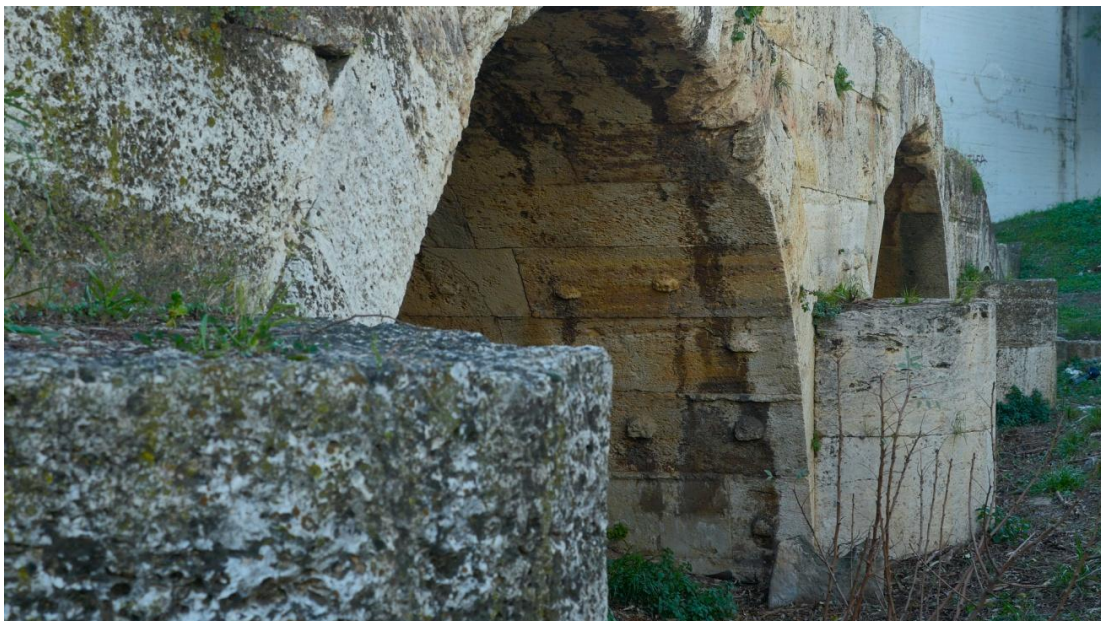

8. Ο Αδριανός αντιμετώπισε το θέμα της υδροδότησης της νέας Αθήνας κατασκευάζοντας ένα υδραγωγείο μήκους 18 χιλιομέτρων, που μετέφερε τα άφθονα νερά από τις πηγές της Πάρνηθας στο Λυκαβηττό. Εκεί χτίστηκε δεξαμενή 500 κυβικών μέτρων, η οποία επενδύθηκε με πρόσοψη από 4 ιωνικούς κίονες. Η αναμνηστική επιγραφή που χαραχτηκε στο επιστύλιο βρίσκεται σήμερα στον Εθνικό Κήπο.

9. Εντελώς ιδιαίτερη εκτίμηση είχε ο Αδριανός για τα Ελευσίνια Μυστήρια στα οποία μύηθηκε και ο ίδιος ήδη στην πρώτη επίσκεψή του το 124μ.Χ. Για να διευκολύνει την πορεία της Ιερής Πομπής προς το ιερό κατασκεύασε μνημειακή γέφυρα στον Ελευσινιακό Κηφισό, ο οποίος συχνά πλημμύριζε. Η γέφυρα είχε μήκος 50μ. , πλάτος 5,30μ και στηριζόταν σε 4 τόξα. Είναι μία από τις ελάχιστες γέφυρες που σώθηκαν από την αρχαιότητα.

10. Στον προαύλιο χώρο του Ιερού της Ελευσίνας στήθηκαν από τους Πανέλληνες δύο μνημειακές πύλες , η μία στο τέλος του δρόμου που ερχόταν από την Πελοπόννησο και η άλλη στο τέλος του δρόμου που ερχόταν από το λιμάνι της Ελευσίνας. Και οι δυο ήταν πιστά αντίγραφα της πύλης του Αδριανού στην Αθήνα. Οι επιγραφές με μεγάλα γράμματα στις δυο όψεις τους πληροφορούσαν τους επισκέπτες ότι είχαν στηθεί για τις δύο θεές της Ελευσίνας και για τον αυτοκράτορα, εννοώντας τον Ολύμπιο αυτοκράτορα Αδριανό.

11. Ο Αδριανός είναι ο πρώτος αυτοκράτορας που απεικονίζεται με γενειάδα φιλοσόφου, Το βλέμμα του αποστρέφεται τα επίγεια και ατενίζει προς τον ουρανό. Το στεφάνι από φύλλα βελανιδιάς φέρει έμβλημα τον αετό του Διός. Αυτός ο «**πολιτικός στέφανος**» χαρακτηρίζει τον αυτοκράτορα ως σωτήρα των πολιτών. Βρέθηκε στη λεωφόρο Συγγρού το 1933 και φυλάσσεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (130-140μ.Χ)

Πορταίτο του αυτοκράτορα Αδριανού. Βρέθηκε στη λεωφόρο Συγγρού.

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο **EAM 3729**

Παραγωγή: Μουσείο Ακρόπολης

Ιδέα και κείμενα: Δημήτρης Παντερμαλής

Εικόνα και επεξεργασία: Κώστας Αρβανιτάκης